Herinrichting van de Snelle Loop met behulp van hout

Henri Swinkels

Onderzoeksvraag

Wat zijn de gevolgen voor de **macrofauna** en de hydromorfologie bij de herinrichting van de Snelle Loop met behulp van dood hout?

Gebiedsbeschrijving

De Snelle Loop is een rivier in Zuidoost Brabant die grotendeels is uitgegraven tijdens de Middeleeuwen. De loop diende voornamelijk als grens tussen Gemert en omliggende gemeentes. Door onder andere ruiverkavelingen en verschillende conflicten tussen gemeentes is de situering van de Loop een aantal keer veranderd. Reeds 20 jaar geleden werd er geconstateerd dat de kanalisatie en het opschonen van de oevers negatieve invloeden hadden op de fauna en de hydromorfologie van de Snelle Loop. [2] De stroomsnelheid werd éénparig, waardoor de voedselvariatie en de zuurstofconcentraties afnamen. Deze afnemende factoren waren bepalend voor de afname van de verscheidenheid in macrofauna. Een herinrichting was dus van essentieel belang om de macrofauna in de Snelle Loop te herstellen.

Figuur 1: Een overzicht van de 10 aanpassingen met dood hout aan de Snelle Loop [2].

Resultaten

Het aanbrengen van hout op de 10 plaatsen in de Snelle Loop was onderdeel van een groot herinrichtingsproject, om zo ook een ecologische verbindingszone (EVZ) te creëren met **vistrappen**, zodat vissen de stuwen voortaan konden passeren.

Figuur 2: Een voorbeeld van één van de vele aanpassingen^[3].

De dode houten balken of boomstronken werden op meerdere plaatsen en op zo veel mogelijk verschillende manieren aangebracht, ter vervanging van een aantal **stuwen**. Een groot voordeel van dit project om de diversiteit in de loop te vergroten, is dat het weinig kosten met zich meebrengt. De houten balken zijn bovendien niet schadelijk voor de omgeving. [4] Dit project is een primeur, waardoor men de vorderingen van de resultaten van dit project nauwlettend in de gaten houdt.

Figuur 3: Larve van een beekrombout^[2]

Al snel na de herinrichting werd het duidelijk dat er positieve ontwikkelingen optraden bij een aantal houtconstructies. De **stroomsnelheid** was niet meer uniform, maar begon te fluctueren. Daarnaast zorgden de boomstammen en balken voor een opmerkelijke stijging van de populatie van een aantal zeldzame soorten, zoals de kokerjuffer en de larve van de beekrombout (zie Figuur 3). Met verwacht dan ook dat in de komende jaren deze positieve effecten nog beter zichtbaar worden en het aantal van deze zeldzame soorten blijft stijgen.

Conclusie

Na het bekijken van de bovenstaande gebeurtenissen na de herinrichting, kan men concluderen dat het project geslaagd is. De gevolgen voor de macrofauna en de hydromorfologie zijn zelfs nog beter dan verwacht. Door deze bijzonder positieve uitkomst heeft men bij verschillende andere projecten ook gebruik gemaakt van dood hout.

Referenties

[1] Streefbeeld 'Een natuurlijke Snelle Loop & Esperloop', Waterschap de Aa te Deurne, Herten, 10 december 2002.
[2] Dood hout brengt leven in de Snelle Loop in Gemert-Bakel, Waterhuishouding & waterbeheer, Land+water, P22-24, februari 2014.

[3] Peelnetwerk, 2 februari 2014,

http://www.peelnetwerk.nl/nieuws/dood-hout-brengt-leven-in-desnelle-loop-in-gemert-bakel-84.

[4] Concept Evaluatie Waterbeheerplan, waterschap Aa en Maas, P19, 2014. http://api.commissiemer.nl/docs/mer/p28/p2871/2871-008evaluatie.pdf